

RAPPORT BETREFFENDE DE

JAARREKENING 2017

VERENIGING FEDERATIE OPVANG

VERENIGING FEDERATIE OPVANG, AMERSFOORT

RAPPORT BETREFFENDE DE JAARREKENING 2017

INHOUDSOPGAVE

1. Bestuursverslag.....	4
2. Algemene informatie.....	23
2.1 Gegevens	23
2.2 Doelstelling.....	23
2.3 Bestuur	24
3. Financiering	25
3.1 Financieringsstructuur.....	25
3.2 Liquiditeit.....	26
3.3 Bezoldiging voorzitter.....	26
4. Jaarrekening 2017	28
4.1 Balans per 31 december 2017	28
30	
4.3 Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening	31
4.4 Toelichting op de balans	32
4.5 Toelichting op de Staat van Baten en Lasten.....	34
4.6 Overige gegevens.....	37
4.7 Voorstel resultaatbestemming	37
4.8 Ondertekening door bestuurders	38
5. Controleverklaring onafhankelijk accountant.....	39

Bijlage – Nevenfuncties bestuurders

1. Bestuursverslag

1.1 Inleiding

Een nieuw regeerakkoord, voorbereidingen op de gemeenteraadsverkiezingen en mogelijk een nieuw verdeelmodel voor de maatschappelijke opvang en beschermd wonen. Deze onderwerpen kregen in 2017 alle aandacht van Federatie Opvang. Extra belangstelling kregen de kinderen in de opvang en de zwerfjongeren. Er zijn resultaten geboekt. De voorgenomen herverdeling van de middelen voor opvang en beschermd wonen is voorlopig stop gezet. Een meerjarenagenda voor opvang en beschermd wonen is voorbereid. De toegang tot de Wet langdurige zorg (Wlz) voor ggz cliënten staat in het regeerakkoord. De contacten met de nieuwe Tweede Kamer zijn geïntensiveerd. Het nieuwe Kabinet laat in toenemende mate merken een actieve rol te willen vervullen in het transformatieproces in het sociale domein. De verhoudingen tussen rijk en gemeenten zijn op dat punt alleen nog niet uitgekristalliseerd. Gemeenten zijn de belangrijkste opdrachtgever voor de leden, maar niet de enigen. De leden sluiten in toenemende mate contracten af voor de forensische zorg. Het belang hiervan voor de leden is groeiende en biedt perspectief voor de toekomst.

De vrouwenopvang werkte in 2017 gestaag door aan de versterking van haar positie. De rode draad is de profilering en positionering van de vrouwenopvang als expert in de problematiek in afhankelijkheidsrelaties. De vrouwenopvang biedt bescherming en veiligheid aan vrouwen en kinderen in complexe geweldsrelaties. Het doel is het bewerkstelligen van structurele veiligheid en het doorbreken van intergenerationele overdracht. De capaciteitsproblemen zijn eind 2017 duidelijk voor het voetlicht gebracht. Er werd een begin gemaakt met een keurmerk voor de vrouwenopvang.

Het tekort aan goedkope woningen is een breed erkend probleem. Federatie Opvang werkt nauw samen in coalitieverband in het Actieprogramma Weer Thuis! om de druk op de ketel te houden en bij te dragen aan oplossingen.

Het is in toenemende mate moeilijk om betrouwbare landelijke gegevens te krijgen over de ontwikkelingen in het sociaal domein. Zowel wat betreft de cliënten als de bedrijfstakgegevens. Het denken in doelgroepen is losgelaten en dat heeft ertoe geleid dat er op dat niveau niet altijd geregistreerd wordt. Federatie Opvang merkt dit ook. In toenemende mate zullen daarom de trends en ontwikkelingen door middel van quick scans en enquêtes in kaart gebracht moeten worden. Het is een vraagstuk dat met veel partijen gedeeld wordt.

We hebben ook prioriteiten moeten stellen. Het voornemen was om meer inzet te plegen op participatie en het versterken van de rechtspositie van de cliënten, dan mogelijk was. De inleiding die het Bureau Straatjurist van Amsterdam op de ALV van 14 juni 2017 hield, had tot doel het belang hiervan aan te tonen. Het eigen geluid van de jongeren in de opvang over wat zij belangrijk vinden, krijgt weerklank bij beleidsmakers bij rijk en gemeenten. Leden onderkennen dit en zetten steeds vaker ervaringsdeskundigen in om de leefwereld en het professionele handelen dicht bij elkaar te krijgen. Door samenwerking met RIBW Alliantie en GGZ Nederland maakte de sector kennis met de IPS-methodiek, een aanpak gericht op het vergroten van de deelname van de cliënten aan de samenleving. Samenwerking tussen branches in deze vorm leidt tot meerwaarde voor de cliënt en vanuit die insteek zal Federatie

Opvang in de komende jaren haar samenwerking met deze partners en anderen, voortzetten en waar mogelijk intensiveren.

Federatie Opvang heeft in dat verband vervolgstappen gezet in het samenwerkingsproces met GGZ Nederland en RIBW Alliantie met als stip aan de horizon een nieuwe geïntegreerde netwerkorganisatie. Het bestuur heeft de vervolgstappen steeds afgestemd met de ALV. Dit leidde tot een extra ALV op 12 juli 2017. Federatie Opvang en RIBW Alliantie namen het initiatief, als opstap naar een intensivering van de samenwerking, tot een verkenning naar het oprichten van een Netwerk Sociale Inclusie en Participatie. GGZ Nederland besloot halverwege het jaar tot een vernieuwingstraject van de eigen Vereniging onder leiding van Fresh Forward. De besturen van de drie branches besloten dat het beter is, eerst deze trajecten af te ronden, elkaar te blijven informeren en in de loop van 2018 de vervolgstappen verder te bespreken.

1.2 Continuïteit van zorg en begeleiding

Bereikte resultaten

- Geslaagde lobby van Federatie Opvang met gemeenten rond het nieuwe verdeelmodel opvang en beschermd wonen.
- Toegang tot de Wlz voor ggz cliënten opgenomen in regeerakkoord.
- Investering in onafhankelijke cliëntondersteuning opvangcliënten in regeerakkoord.
- Ambities van de leden zijn duidelijk in beeld gekomen bij kabinet en Tweede Kamer.
- De publicatie van de digitale verkiezingskrant van Federatie Opvang.
- De betrokkenheid van leden bij de forensische zorg is aantoonbaar gegroeid.
- Totstandkoming van een meerjarenagenda maatschappelijke opvang en beschermd wonen.
- Brede aandacht bij rijk en gemeenten voor de positie van de kinderen in de opvang, o.a. door inzet van fondsen en burgemeester Lenferink van Leiden.

Hierna volgt een overzicht van de belangrijkste activiteiten.

1.3 Maatschappelijke opvang, beschermd en begeleid wonen

Meerjarenagenda maatschappelijke opvang en beschermd wonen

Federatie Opvang heeft in 2017 intensief meegewerkt aan het tot stand komen van een meerjarenagenda voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen. Een belangrijk onderwerp in de meerjarenagenda is de betere samenhang van begeleiding en ondersteuning vanuit het gemeentelijk domein en de begeleiding en behandeling uit andere domeinen, zoals de Zorgverzekeringswet en de Jeugdwet. Staatssecretaris Blokhuis stelde hiervoor 2 miljoen euro beschikbaar. Voor de zomer van 2018 stuurt hij een brief aan de Tweede Kamer hoe hij de middelen wil gaan besteden. Hij noemt daarbij nadrukkelijk de samenhang met andere trajecten die de cliënten in beschermd wonen en de maatschappelijke opvang raken, zoals het Hoofdlijnenakkoord ggz.

Verdeelmodel maatschappelijke opvang en beschermd wonen

Gedurende de zomer heeft Federatie Opvang deel uitgemaakt van een werkgroep van G4 gemeenten die zich hebben beziggehouden met de ontwikkeling van een nieuw verdeelmodel voor beschermd wonen, maatschappelijke opvang en begeleiding. De lobby van Federatie Opvang was gericht op het realiseren van de randvoorwaarden (met de toegang tot de Wlz als prioriteit en noodzakelijke investeringen) en het afspraken maken over de ontwikkeling van een plausibel verdeelmodel. Het beoogde tijdpad voor inwerkingtreding van het nieuwe verdeelmodel was 1 januari 2020. Tijdens bestuurlijk overleg tussen VWS, BZK en gemeenten op 6 december 2017 hebben gemeenten aangegeven dat zij meer tijd willen nemen voor de ontwikkeling en implementatie van een nieuw verdeelmodel. Belangrijkste redenen hiervoor zijn de onzekerheden (en daarmee financiële risico's) die gemeenten ervaren rond de toegang tot de Wlz voor mensen met een psychische stoornis die blijvend zorg nodig hebben. Gemeenten vinden het niet wenselijk om tweemaal een grote wijziging door te voeren. Daarom is tijdens het genoemde bestuurlijk overleg de conclusie getrokken dat implementatie van het verdeelmodel per 1 januari 2020 niet realistisch en niet wenselijk is. De staatssecretaris blijft met de gemeenten in gesprek over de ontwikkeling van een nieuw verdeelmodel, omdat hij een zo spoedig mogelijke implementatie van het nieuwe verdeelmodel gewenst vindt. In dat kader zal tevens een onderzoek naar de externe instroom vanuit (forensische) klinieken en jeugdhulpinstellingen worden gestart om het inzicht hierin te vergroten.

Toegang tot Wlz voor ggz cliënten

In 2017 is Federatie Opvang blijven aandringen op een snelle toegang tot de Wlz voor ggz cliënten. Ook de (nieuwe) Kamerleden ondersteunden deze wens met Kamervragen en moties. Het nieuwe kabinet schreef in het regeerakkoord dat zij met een wetsvoorstel komt om de Wlz ook toegankelijk te maken voor ggz cliënten die langdurige zorg nodig hebben. Het kabinet wil voor ggz cliënten die buiten een instelling wonen een integrale aanpak van gemeenten, zorgaanbieders en verzekeraars voor zorg, ondersteuning, participatie, schuldaanpak, scholing en huisvesting, met aandacht voor de omwonenden.

Monitor voor beschermd en begeleid wonen

Federatie Opvang vroeg begin december 2017 in een brief aan de Tweede Kamer bij de behandeling van de begroting van VWS om een monitor in te richten voor opvang en beschermd wonen. Daarmee kunnen gemeenteraadsleden het beleid op opvang en beschermd wonen gaan controleren. Op 6 december 2017 overhandigde Jan Laurier het rapport *Verkenning investeringsopgave 'beschermd thuis'* aan staatssecretaris Blokhuis van VWS en mevrouw Bakker-Klein, bestuurslid VNG. Federatie Opvang, RIBW Alliantie en GGZ Nederland hebben opdracht tot die verkenning gegeven om een idee te krijgen van de typen kosten die gemaakt moeten worden om cliënten met psychische problemen, die nu in opvang, beschermd wonen en ggz verblijven, zelfstandig te laten wonen.

Regiobinding en Adviescommissie Landelijke Toegang VNG

Het komt nog steeds voor dat dakloze mensen niet in de opvang terecht kunnen doordat gemeenten en opvanginstellingen te streng omgaan met regiobinding. Dat blijkt uit een herhalingsonderzoek van het Trimbos-instituut (december 2017). Bij de helft (51%) van het totaal aantal aanmeldingen in 2017 werden de mystery guests (tijdelijk) toegelaten tot de opvang, bij 49% van de aanmeldingen volgde geen opvang. Er komt nu een adviescommissie Landelijke Toegang van de VNG die zwaarwegende uitspraken gaat doen in geschillen tussen gemeenten over landelijke toegang en regiobinding. De commissie is 1 maart 2018

van start gegaan. Namens de branches zijn oud-bestuurders Wim Foppen en Lidy Zaat voorgedragen. De commissie kent een onafhankelijke voorzitter, vertegenwoordigers namens cliënten, branches en gemeenten.

Meerjarenaanpak gevraagd voor opvang en ambulante hulp

Federatie Opvang, RIBW Alliantie, Sociaal Werk Nederland en GGZ Nederland vroegen op 29 november 2017 in een brief aandacht voor een meerjarenaanpak. Deze is nodig omdat naar schatting een tiental jaren gemoeid zullen zijn met het zorgen voor voldoende huisvesting, zorg aan huis, acceptatie en ondersteuning in de wijk voor cliënten uit opvang, ggz en beschermd wonen. De meerjarenagenda maatschappelijke opvang en beschermd wonen gaat hier een leidend instrument in zijn.

1.4 Landelijke en gemeentelijke politiek

Nieuw kabinet en regeerakkoord

In het op 10 oktober 2017 gepresenteerde regeerakkoord stonden veel maatregelen die wijzen op een actieve houding van het kabinet. Federatie Opvang zorgde voor een samenvatting van het nieuwe regeerakkoord en verspreidde deze onder de leden. De voor de Vereniging relevante bewindspersonen ontvingen een felicitatiebrief.

Tweede Kamer

Na de Tweede Kamerverkiezingen zijn gesprekken gevoerd met CDA, VVD, SP, GroenLinks en D66. Er zijn werkbezoeken georganiseerd voor de SP. In november volgden werkbezoeken van GroenLinks aan de Binnenvest in Leiden en van het CDA aan Stichting Neos in Eindhoven en Stichting de Tussenvoorziening in Utrecht. Het CDA bracht ook een werkbezoek aan Moviera. De onderwerpen waren problemen bij de uitstroom (Actieprogramma 'Weer thuis'), armoede en schulden, huiselijk geweld en verdeelmodel beschermd wonen en maatschappelijke opvang.

Kamervragen

Voormalig staatssecretaris Van Rijn beantwoordde Kamervragen van Tweede Kamerlid mevrouw Kooiman (SP) naar een toename van het aantal gezinnen in de noodopvang. De staatssecretaris kon het landelijk beeld niet bevestigen en verwees o.a. naar het onderzoek dat Federatie Opvang in het najaar uitvoerde naar het aantal gezinnen in de opvang. Mevrouw Van Eijs (D66) stelde vragen (12 juli 2017) aan voormalig minister Plasterk naar aanleiding van de ontruiming van camping Fort Oranje. Mevrouw Kooiman (SP) stelde in december vragen naar aanleiding van de berichten in de Telegraaf dat de vrouwenopvang overvol is.

Gemeenteraadsverkiezingen

Het bureau publiceerde een digitale Verkiezingskrant voor de Gemeenteraadsverkiezingen van 2018. Deze Verkiezingskrant is gepresenteerd op de ALV van 14 juni 2017. De digitale Verkiezingskrant is bedoeld als een hulpmiddel voor de leden om hun lokale lobby voor de gemeenteraadsverkiezingen 2018 te ondersteunen. De krant benoemt de thema's die voor de leden het belangrijkst zijn en benoemt de prioriteiten voor de coalitieakkoorden 2018 – 2022.

1.5 Kwetsbare groepen

Kinderen in de opvang

Vanaf eind januari 2017 was er veel aandacht voor de positie van de kinderen in de opvang. Stichting Het Vergeten Kind voerde actie voor betere begeleiding van de kinderen in de maatschappelijke opvang en de vrouwenopvang. Op de achtergrond werd de stichting gesteund door de fondsen Kinderpostzegels, Adessium en Augeo. De Federatie Opvang leverde feitelijke informatie aan en adviseerde de fondsen ten aanzien van de landelijke strategie. Het resultaat was een motie van Vera Bergkamp (D66). Deze motie roept op tot erkenning van de kinderen als zelfstandige cliënten en inzet van voldoende middelen. Burgemeester Lenferink van Leiden stelde zich beschikbaar om in het land als aanjager te fungeren waar nodig. Hij bezocht de wethouders van Rotterdam, Den Bosch, Zaanstad, Venlo, Utrecht en Helmond. Daarnaast sprak hij met de directies van instellingen en jongeren zelf. Het rapport is in het voorjaar 2018 verspreid met aanbevelingen voor de colleges, gemeenteraden, instellingen en de fondsen.

Stijging aantal dakloze jongeren

Staatssecretaris mevrouw Klijnsma (SZW) liet in antwoord op Kamervragen van Jasper van Dijk (SP) (27 september) over inschrijving in de Basisregistratie Personen (BRP) weten dat het aantal dakloze jongeren gestegen is van 6.400 in 2012 tot 12.400 in 2016. Over de BRP schrijft de staatssecretaris dat indien iemand geen woonadres heeft, maar wel in Nederland verblijft, deze persoon moet worden ingeschreven op een briefadres. Het gaat dan om dakloze mensen. Gemeenten moeten desnoods ambtshalve tot inschrijving op een briefadres overgaan als de persoon daarvoor in aanmerking komt en zelf geen aangifte doet.

Coalitie 'Van de straat'

De Coalitie 'Van de straat' bestaande uit Federatie Opvang en Stichting Zwerfjongeren Nederland vroegen in een brief aan de vaste Kamercommissie voor VWS op 2 december 2017 om uitvoering van de verbetervoorstellen die zijn bedacht in het kader van het Manifest kwetsbare jongeren van 16-27 jaar. Samen willen deze organisaties minder zelfredzame jongeren ondersteunen in hun weg naar onderwijs, werk of andere zinvolle dagbesteding en het behoud daarvan.

Nazorg ex-gedetineerden

Op 7 december 2017 sprak een aantal deskundigen met leden van de vaste Kamercommissie Justitie en Veiligheid over nazorg van ex-gedetineerden. Federatie Opvang zond een position paper en Suzanne van Dijk van stichting HVO Querido presenteerde knelpunten en oplossingen uit de praktijk. De rondetafelbijeenkomst werd gehouden op initiatief van Madeleine van Toorenborg (CDA).

1.6 Forensische zorg

Financiering forensische zorg: herijking ZZP's en extramurale parameters

De forensische zorg wordt een aantal jaren gefinancierd op basis van ZZP's (zorgzwaartepakketten en extramurale parameters). De tarieven in kwestie zijn nog afgeleid van de oude AWBZ tarieven. De forensische zorg is voortdurend in ontwikkeling en de NZa is eind 2017 een onderzoek gestart naar de

noodzaak om de (opbouw van) de tarieven te herijken. Van NZa is een vragenlijst ontvangen en de beantwoording is met de betrokken leden afgestemd.

De leden van Federatie Opvang zijn tevreden met de ZZP-systematiek op zich. Afhankelijk van de aard van het aanbod en de cliëntengroep is men meer of minder tevreden met de hoogte van de tarieven. De opbouw van de tarieven is niet altijd duidelijk. Vooral op het punt van de dagbesteding zijn er mogelijkheden om de administratieve lasten te beperken. Een punt van aandacht is wel, dat de cliëntengroep gemiddeld zwaarder wordt. Justitie en Veiligheid bevordert het afschalen van zware naar lichtere zorg, bijvoorbeeld van een dure kliniek naar een voorziening voor beschermd wonen. Dat betekent dat het beschermd wonen en de opvang te maken krijgen met een gemiddeld zwaardere groep cliënten. De tarieven zijn daar niet op aangepast. Federatie Opvang blijft in 2018 de ontwikkelingen rond de aanbesteding en de gehanteerde tarieven volgen.

Internetconsultatie gedwongen zorg

Federatie Opvang heeft deelgenomen aan de internetconsultatie gedwongen zorg en daarmee gereageerd op het concept Besluit Forensische Zorg. Reeds geruime tijd wordt nagedacht over de wenselijkheid, dat verantwoordelijke partijen, over de verschillende zorgdomeinen heen, elkaars indicaties maximaal 90 dagen overnemen. Daarmee kan na afloop van een forensische titel continuïteit van zorg worden geboden aan een cliënt. De 90 dagen kunnen door de nieuwe verantwoordelijke instantie worden gebruikt om tot een passende 'nieuwe' indicatie te komen.

Ledenbijeenkomst over forensische zorg op 11 april 2017

Op 11 april 2017 organiseerde Federatie Opvang een goed bezochte ledenbijeenkomst over de forensische zorg. De resultaten vormden belangrijke input voor het overleg met het Ministerie van Veiligheid en Justitie en andere stakeholders.

Werkbezoeken voor ambtenaren van het Ministerie van Veiligheid en Justitie

Op 25 april 2017 organiseerde Federatie Opvang voor ambtenaren van het Ministerie van Veiligheid en Justitie werkbezoeken bij Stichting Kwintes (ochtend in Amersfoort) en Stichting Ontmoeting (middag in Epe). De ambtenaren kregen presentaties over het forensische aanbod van deze leden en de samenwerking met organisaties in het voortraject (bijvoorbeeld de tbs-kliniek of de penitentiaire inrichting) en het natraject (bijvoorbeeld het regulier beschermd wonen). Op 23 mei 2017 volgde een werkbezoek bij de Kessler Stichting in Den Haag.

Dienstverlening van het Expertisecentrum Forensische Psychiatrie (EFP)

Diverse leden van Federatie Opvang en RIBW Alliantie betalen vanaf 2017 verplicht contributie aan het EFP. Het EFP ontwikkelt in samenwerking met KFZ een e-learning programma. Een van de modules is speciaal voor mensen die werkzaam zijn binnen de maatschappelijke opvang en het beschermd wonen. De 'aftrap' van dit project was tijdens het KFZ-symposium van 21 september. Federatie Opvang heeft samen met de projectleiding van KFZ een presentatie verzorgd. Op 19 oktober volgde de ondertekening van het projectplan namens Federatie Opvang, RIBW Alliantie en KFZ.

Deelname aan project samenwerking tussen aanbieders maatschappelijke opvang en justitiële ketenpartners

Federatie Opvang heeft samen met diverse leden een bijdrage geleverd aan het project voor het KFZ (kwaliteit forensische zorg) over de samenwerking tussen de aanbieders maatschappelijke opvang en de justitiële ketenpartners. Doel is de ontwikkeling van een handreiking met aanbevelingen om de samenwerking tussen de maatschappelijke opvang en de ketenpartners rond de forensische zorg te verbeteren. Deze samenwerking is nodig voor het bieden van continuïteit van zorg aan cliënten maatschappelijke opvang met een justitieel verleden. De handreiking komt in 2018 beschikbaar.

Programma continuïteit van zorg

Federatie Opvang participeerde in het programma continuïteit van zorg. Doel was het realiseren van continuïteit van zorg voor cliënten na afloop van een periode in de forensische zorg en/of in detentie.

1.7 Media

Dakloze gezinnen in hotels

Nieuwsuur maakte op 23 april 2017 een reportage over dakloze gezinnen die in hotels moeten verblijven, omdat de opvang vol is. Federatie Opvang werkte mee aan de voorbereiding van de reportage. Stichting De Binnenvest in Leiden verleende medewerking aan de uitzending. In het Parool stond op 23 mei 2017 een uitgebreid artikel over de toename van het aantal dakloze mensen op straat. Het artikel legde ook een link naar het tekort aan goedkope huisvesting.

'Zelfredzame dakloze mensen'

Op 19 december 2017 zond Nieuwsuur een reportage uit over de zogenaamde 'zelfredzame' dakloze mensen die van het kastje naar de muur gestuurd worden. Voor deze groep geldt dat ze geen hulp krijgen, omdat het in de ogen van hun gemeente eigenlijk te goed met ze gaat. Want ze hebben geen zware psychische problemen of verslavingen. Jan Laurier gaf in de uitzending een toelichting. Een briefadres is wel het minste dat de gemeente moet regelen om te zorgen dat iemand zich voor zorg kan verzekeren en premieschulden niet verder oplopen.

1.8 Versterking rechtspositie van cliënten

Rapportage College voor de Rechten van de Mens

Het College voor de Rechten van de Mens onderzocht de invloed van armoede op het recht op een behoorlijke levensstandaard en bescherming tegen armoede en sociale uitsluiting, het recht op gezondheid, het recht op onderwijs, het recht op arbeid en het recht op huisvesting. Deze vijf rechten zijn fundamentele rechten van de mens vastgelegd in de Grondwet en internationale verdragen. Binnen al deze thema's spelen er problemen met participatie, autonomie, gelijkheid en rechtsbescherming. Voor het onderzoek naar de mate waarin arme mensen aanspraak kunnen maken op het recht op huisvesting werkte het College voor de Rechten van de Mens nauw samen met Federatie Opvang. Het College maakte gebruik van Europese rapportages van FEANTSA naar de mate van 'Housing Exclusion'. In zijn rapport zegt het College dat er een tekort is aan sociale huurwoningen en aan woningen die goed zijn afgestemd op de behoeften van verschillende doelgroepen, zoals ouderen en mensen met een beperking.

Ook kunnen veel mensen de woonlasten niet opbrengen. Dit kan leiden tot armoede en tot dakloosheid. Ten aanzien van het recht op huisvesting zegt het College dat de beschikbaarheid van voldoende huurwoningen gegarandeerd moet worden, ook voor mensen met specifieke behoeften en behoeften. In de tweede aanbeveling over huisvesting stelt het College dat de financiële toegankelijkheid van huurwoningen gegarandeerd moet worden. In de derde aanbeveling zegt het College dat de oorzaken van dakloosheid onderzocht moeten worden en maatregelen genomen moeten worden om oorzaken te bestrijden. Ten slotte beveelt het College aan te garanderen dat iedereen in noodsituaties toegang heeft tot opvang.

Mensenrechten voor dakloze mensen en slachtoffers huiselijk geweld

Federatie Opvang leverde een bijdrage aan de manifestatie 'Mensenrechten op straat' van Bureau Straatjurist te Amsterdam op 26 januari 2017.

De mensenrechtencommissie van de Verenigde Naties (UNCHR) bracht op 20 juni 2017 een rapport uit over de situatie in Nederland inzake de mensenrechten. De UNCHR besteedde daarbij speciale aandacht aan de aanpak van huiselijk geweld en dakloosheid in Nederland en beveelt aan om toegang tot hulp bij huiselijk geweld te waarborgen en gemeenten voldoende middelen te geven om het recht op huisvesting te realiseren.

Op 10 december 2017, de Dag van de Rechten van de Mens, werkten diverse organisaties vanuit heel Europa samen om bekendheid te genereren voor het stijgend aantal dak- en thuisloze jongeren. Federatie Opvang gebruikte social media kanalen om met diverse statements duidelijk te maken dat actie noodzakelijk is om het groeiende probleem van jeugddakloosheid te voorkomen, door te zorgen voor een goede overgang in de jeugdzorg van 18- naar 18+ en door passende hulp voor dakloze adolescenten te organiseren.

Internetconsultatie geschilbeslechting sociaal domein

De Federatie Opvang heeft samen met RIBW Alliantie en GGZ Nederland een brief opgesteld voor de internetconsultatie geschilbeslechting sociaal domein. Het is een reactie op het advies van prof. dr. Scheltema over dit onderwerp. Prof. dr. Scheltema stelt voor om geschillen op het gebied van het sociaal domein tussen burgers en gemeenten, of tussen burgers en private (zorg)aanbieders, in één procedure aan de orde te stellen. Federatie Opvang is van mening, dat dit advies het belang is van de cliënten en de leden van Federatie Opvang niet dient. Federatie Opvang is graag bereid om met de betrokken ministeries mee te denken over oplossingen voor de huidige versnippering op het terrein van klachten- en geschillenprocedures binnen de zorg- en welzijnsdomeinen.

Internetconsultatie Ontwerpbesluit aanlevertermijn cliënt- en zorggegevens

Federatie Opvang heeft samen met RIBW Alliantie deelgenomen aan de internetconsultatie over het Ontwerpbesluit aanlevertermijn cliënt- en zorggegevens. Dit besluit draagt eraan bij dat cliënten sneller weten hoeveel eigen bijdrage ze moeten betalen voor hun Wmo-zorg.

1.9 Toegang tot wonen

Bereikte resultaten

- Actieprogramma 'Weer Thuis!' in acht regio's actief.

- Moties in Tweede Kamer voor 'Weer Thuis!' aangenomen.
- Coalitie rond thema Wonen versterkt. Goede voorbeelden zijn in kaart gebracht.
- Leden zijn ondersteund.

Actieprogramma 'Weer Thuis!'

Naar schatting verblijven zo'n 16.000 mensen te lang in de opvang of beschermd wonen, terwijl ze toe zijn aan zelfstandig wonen. Er is een groot tekort aan geschikte en betaalbare woningen, daarnaast ontbreekt het vaak aan de daarop afgestemde randvoorwaarden (onder meer zorg en ondersteuning). Het actieprogramma 'Weer Thuis!' biedt vanaf april 2017 ondersteuning aan bestuurders van gemeenten, corporaties en opvang- en zorginstellingen om een impuls te geven aan de uitstroom uit opvang en beschermd wonen. Juist het ondersteunen van bestuurders in deze opgave wordt gewaardeerd en blijft aan een vraag te voldoen in de regio's. Het programma omvat:

- actieve ondersteuning aan bestuurders in acht regio's om de gezamenlijke ambitie in kaart te brengen en afspraken te maken om tot een grotere uitstroom uit beschermd wonen en maatschappelijke opvang te komen;
- deze afspraken worden aanvankelijk in convenanten gegoten om vervolgens in prestatieafspraken te worden vastgelegd;
- landelijke bestuurders die optreden als ambassadeurs, zij halen landelijke knelpunten op en adresseren die in 'Den Haag';
- bijeenkomsten voor bestuurders om informatie en kennis te delen.

Het programma sluit aan bij lopende trajecten als de regionale plannen voor beschermd wonen en het experimentenprogramma 'Weer thuis in de wijk' van Platform31, dat op uitvoerend niveau actief is. De regio's stelden convenanten op waarin zij structurele afspraken maken over uitstroom uit opvang en beschermd wonen in hun regio. Als onafhankelijke procesbegeleider zorgt het programma 'Weer Thuis!' ervoor dat er duidelijke afspraken komen over de uitstroom van maatschappelijke opvang en beschermd wonen naar een zelfstandige woning met de juiste begeleiding.

Tijdens het Algemeen Overleg Wonen op 11 december 2017 (Wetgevingsoverleg Wonen en Ruimtelijke Ordening) hebben Federatie Opvang, RIBW Alliantie en GGZ Nederland opnieuw aandacht gevraagd voor de verstopping in de opvang, beschermd wonen en ggz. Kamerleden Linda Voortman (GroenLinks) en Carla Dik-Faber (ChristenUnie) dienden een motie in om ondersteuning voor het Actieprogramma 'Weer Thuis!' te vragen.

Gesprek BZK en VWS

Een motie van de heer Ronnes (CDA) was aanleiding voor een gesprek met ambtenaren van BZK en VWS vanuit de Stuurgroep van het Actieprogramma 'Weer Thuis!'. Vanuit het Actieprogramma is aangegeven dat het werkt om bestuurders met elkaar aan tafel te brengen, gezamenlijk verantwoordelijkheid te laten nemen en tot regionale afspraken te komen om uitstroom mogelijk te maken. De ambitie is het programma uit te breiden naar 20 regio's. Daarnaast wil het Programma ondersteunen in het inzichtelijk maken van de regionale opgave en ook in de uitvoering van gemaakte afspraken procesondersteuning bieden.

Presentatie Expeditie Begonia

Tijdens het congres Expeditie Begonia op 11 oktober werd tijdens het plenaire deel aandacht besteed aan het huisvestingsvraagstuk. Jan Laurier trad namens Federatie Opvang op. In de middag werd een workshop verzorgd door Erwin van Leeuwen (projectleider) en Karen van Brunschot (stuurgroep) van het Actieprogramma 'Weer Thuis!' onder de titel *Slim samenwerken*. Hier werd toegelicht hoe in regio's door betere samenwerkingsafspraken ook moeilijke vraagstukken kunnen worden aangepakt.

1.10 Schulden en armoede

Bereikte resultaten

- Aandacht gegenereerd voor armoede en schuldenproblematiek cliënten.
- Analyse gemaakt van de belangrijkste knelpunten in de opvang.
- Analyse gemaakt van de kloof tussen opvang en reguliere schuldhulp.
- Inventarisatie van werkwijzen en behoefte aan kennis bij instellingen.
- Trainingen georganiseerd voor professionals opvang.
- Uitwisseling bevordert met relevante partners als sociale diensten.

Er is in 2017 opnieuw regelmatig aandacht gevraagd voor de kwetsbare positie van cliënten. Er is intensief samengewerkt met partners als Divosa en NVVK (Vereniging voor schuldhulpverlening & sociaal bankieren) en er zijn gelegenheidscoalities gevormd om deze problematiek aan te kaarten (Aedes, Divosa, VGN, Sociaal Werk Nederland, Landelijke Cliëntenraad Werk en Inkomen). Daarnaast was kennisdeling met het brede programma 'Schouders eronder' speerpunt. Er is ook gezocht naar verbreding en meer integraal kijken naar schuldenproblematiek, waardoor schulden als thema steviger ingebed is in het actieprogramma 'Weer Thuis!'.

Duidelijk is dat de kloof tussen opvang en reguliere schuldhulp problematisch is. Onze cliënten passen niet in de standaard dienstverlening. De schuldhulpverlening zal beter toegerust moeten worden om wel de juiste diensten aan te bieden. Toch zal er binnen de opvang zeker een aantal basiszaken moeten worden geregeld. We noemen dit 'Eerste Hulp bij Administratie'. Met steun van SZW voor het project *Versterken financiële zelfredzaamheid van cliënten in de opvang*, wordt aan deze brug gebouwd.

Allereerst betekent dit dat we de deskundigheid willen bevorderen binnen de instellingen. Vervolgens zullen we ook materiaal ontwikkelen voor onder meer sociale wijkteams. Dit zal in de eindfase gebeuren, maar een vervolg van het project lijkt zeker nodig om de financiële kennis te borgen in onze sector en goede deskundigheidsbevordering voor externe partijen mee te ontwikkelen. Specifiek voor de vrouwenopvang heeft Fier een project ontwikkeld. Daarmee wordt afgestemd en samengewerkt.

Manifest 'Schuldvrij'

Op initiatief van Jesse Frederik, Pieter Hilhorst en een aantal anderen, kwam het manifest 'Schuldvrij' tot stand. Ook Federatie Opvang ondertekende het manifest, evenals instellingen waaronder de Kessler Stichting en de Tussenvoorziening.

Artikel Sociaal bestek

In een artikel in Sociaal Bestek *Verdienen arme mensen geen Perspectief* (geschreven door Rina Beers, Karen van Brunschot en Marthe Riemeijer) werd aandacht gevraagd voor de verstikkende werking van

het systeem. Kwetsbare groepen komen eerder in de schulden en daardoor vaak uiteindelijk ook in de opvang. Het systeem zorgt ervoor dat mensen er niet zomaar uit komen. Het artikel maakte deel uit van een speciale editie over de schuldenproblematiek. Er werd nadrukkelijk een oproep gedaan om het systeem te vereenvoudigen en niet te baseren op wantrouwen.

Workshop Divosa Congres

Tijdens het Divosa Congres van 24 november 2017, dat gewijd was aan armoede en schulden, werd een workshop verzorgd door Karen van Brunschot en Marthe Riemeijer in samenwerking met een ervaringsdeskundige. De problemen bij het uit de schulden raken en de weerbarstigheid van het systeem kwamen aan de orde. Het project van Federatie Opvang *Versterken financiële zelfredzaamheid van cliënten in de opvang* werd kort toegelicht. Ook hier werd de eerder genoemde kloof belicht en de mogelijke oplossingen om deze te dichten.

1.11 Participatie

Participatie was niet als speerpunt opgenomen in het jaarplan 2017. Toch zijn ook op dit terrein activiteiten uitgevoerd. Deze richtten zich op verdere samenwerking met relevante partijen en het onderzoeken van kansen op het gebied van toeleiding naar werk. De samenwerking op het gebied van sport en bewegen kreeg in 2017, gezien de prioriteiten, niet de aandacht die er in voorgaande jaren wel aan kon worden geven.

Bereikte resultaten

- Het overleg met de Landelijke Cliëntenraad Werk en Inkomen is geïntensiveerd. Er wordt waar mogelijk gezamenlijk opgetrokken.
- In samenwerking met Kennisinstituut Phrenos en de Landelijke Cliëntenraad is een voorstel gemaakt om de erkende methodiek IPS (Individuele Plaatsing en Steun, oorspronkelijk voor psychiatrie ontwikkeld) te verbreden naar de opvang. Er wordt aangehaakt bij het traject van RIBW Alliantie en afgestemd met GGZ Nederland.
- Intensief overleg met UWV (ambtelijk en bestuurlijk) en GGZ Nederland, leidde tot uitnodiging aan Federatie Opvang om deel te nemen aan een breder Convenant om toeleiding naar betaald werk voor kwetsbare groepen te bevorderen. Dit zal in 2018 zijn beslag krijgen.
- De samenwerking met Stichting Lezen en Schrijven en Aanpak laaggeletterdheid is doorgezet: met name in het project SZW (*Versterken financiële zelfredzaamheid van cliënten in de opvang*) is er intensieve samenwerking.

Individuele Plaatsing en Steun (IPS)

Op 4 december 2017 vond een bijeenkomst plaats over Individuele Plaatsing en Steun (IPS) voor instellingen opvang en beschermd wonen, gemeenten en cliëntenraden. De bijeenkomst werd georganiseerd in samenwerking met Kenniscentrum Phrenos, Landelijke Cliëntenraad Werk en Inkomen en Federatie Opvang. Partijen zijn al een tijd in gesprek om te kijken of de succesvolle methodiek IPS, oorspronkelijk ontwikkeld voor mensen met een ernstig psychische aandoening, ook voor mensen 'zonder ggz-label' kan worden toegepast. Jan Laurier zat de druk bezochte bijeenkomst voor. IPS werd toegelicht door Jaap van Weeghel (wetenschappelijk directeur Phrenos). Het succes van de methodiek bij modelgetrouwe toepassing is beduidend hoger dan van alle andere re-integratie aanpakken voor

kwetsbare groepen. Vanuit de gemeente Den Haag gaf Katrien Smit een enthousiast verhaal over de toepassing van IPS. Zo bleek het bij de Housing First doelgroep niet aan te slaan, omdat er op teveel gebieden tegelijk te grote stappen werden gevraagd van mensen. De samenwerking wordt in 2018 voortgezet en er is een projectvoorstel in voorbereiding.

Participatiewet

Federatie Opvang riep op 20 december met Stichting Zwerfjongeren Nederland de Tweede Kamer op om knelpunten die de Participatiewet veroorzaakt voor jongeren, in 2018 aan te pakken. De kostendelersnorm, de vier-weken wachttijd en sancties op uitkeringen, veroorzaken grote problemen voor bijvoorbeeld kwetsbare jongeren uit de jeugdzorg. Hierdoor raken jongeren dakloos of komen in de prostitutie terecht.

1.12 Vrouwenopvang

Bereikte resultaten

- Knelpunten in de opvang door tegenwerkende regelgeving zijn geadresseerd en door VWS en gemeenten erkend.
- Er is ruimte voor experimenten om deze knelpunten op te lossen.
- Er is media-aandacht gekregen voor de knelpunten ten aanzien van in-, door- en uitstroom.
- Er is opdracht gegeven voor het ontwerpen van een normenkader veilige vrouwenopvang.

Inleiding

De vrouwenopvang werkte in 2017 gestaag door aan de versterking van haar positie. De rode draad is de profilering en positionering van de vrouwenopvang als expert in de problematiek in afhankelijkheidsrelaties, in het doorbreken van intergenerationele overdracht en het bewerkstelligen van structurele veiligheid bij complexe geweldsrelaties. Daarnaast vormen de instellingen gezamenlijk het landelijk stelsel van opvang dat bestaat uit een breed aantal specialismen en functies. Deze rol rechtvaardigt een aparte positie ten opzichte van de centrumgemeenten en de ketenpartners.

Nationaal actieplan huiselijk geweld en kindermishandeling

In de voorbereidingen op het nieuwe regeerakkoord leverde de vrouwenopvang in de zomer bouwstenen aan voor een nationaal actieprogramma. Het betrof ambtelijke verkenningen. In het regeerakkoord zelf werd het actieprogramma niet genoemd. Minister Hugo de Jonge (VWS) liet na zijn aantreden weten de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling tot speerpunt van beleid te maken. Op basis van de aangeleverde bouwstenen heeft de vrouwenopvang het gesprek over het nationaal actieprogramma (i.o.) in 2018 voortgezet.

Vrouwenopvang in de aandacht

De vrouwenopvang is in 2017 vanuit verschillende perspectieven onder de aandacht gekomen.

- a. Als belangrijke partner van Veilig Thuis, bijvoorbeeld bij de versterking van de radarfunctie van Veilig Thuis en de aanscherping van de meldcode.
- b. Als object van onderzoek door Inspecties Toezicht Sociaal domein en de Nationale Ombudsman.
- c. Onderzoeken in opdracht van ministeries:

- onderzoek naar de opvang van ongedocumenteerde slachtoffers (Ministerie van Veiligheid en Justitie in samenwerking met het Ministerie van VWS);
- onderzoek naar de dilemma's van hulpverleners bij hulp aan slachtoffers van eengerelateerd geweld (Ministerie van SZW).

De onderzoeken van de Inspecties en de Nationale Ombudsman legden een aantal knelpunten bloot die om actie vragen. De landelijke en lokale regelgeving sluiten niet op elkaar aan met voor de cliënten negatieve gevolgen. Er zijn problemen in de overdracht naar het veld na de opvangperiode. Ook wordt de armoedeval niet doorbroken, soms eerder versterkt. Daarnaast worden de knelpunten in de uitstroom naar woningen genoemd (huisvestingswet) en de tekortkomingen in de opvang van ongedocumenteerde slachtoffers.

Federatie Opvang heeft actief het contact gezocht met VWS en VNG om tot concrete actieplannen te komen. Professionals uit de opvang gaven op 14 november 2017 een toelichting aan VWS over de knelpunten. Op 30 november organiseerden VWS en SZW een landelijke bijeenkomst met gemeenten, instellingen en cliënten om naar oplossingen te zoeken. Het resultaat was niet bevredigend.

Vrouwenopvang overvol

De vrouwenopvang voerde in de week van 11 december geslaagd actie om aandacht te vragen voor de overvolle crisisopvang. De Telegraaf interviewde twee ex-clënten van Moviera over hun ervaringen. Voorzitter Jan Laurier gaf een toelichting. Hij wees op de knelpunten in de doorstroom, het tekort aan woningen en de negatieve effecten van de herverdeling van de middelen van de vrouwenopvang. De Telegraaf peilde de meningen van leden van de Tweede Kamer. Zij toonden zich bezorgd. Het VVD-kamerlid Van der Laar vroeg om een directe reactie van minister Hugo de Jonge en deze stuurde per omgaande, vlak voor het begin van de tweede bespreking van de begroting van VWS op 14 december, een uitgebreide brief. In deze brief doet de minister een aantal toezeggingen, zoals het starten van een landelijke werkgroep en experimenteerruimte om de knelpunten op te lossen.

Veilig Thuis en de vrouwenopvang

Het is de ambitie van het rijk om de 'radar' functie van Veilig Thuis te versterken. Deze radarfunctie houdt o.a. in dat een medewerker van Veilig Thuis snel in registratiesystemen van instanties kan kijken of er al eerder sprake was van ernstig huiselijk geweld. De invoering van deze radarfunctie is een ingrijpende ontwikkeling. De vrouwenopvang heeft haar medewerking toegezegd en in de eerste helft van 2017 uitvoerig hierover gesproken met de heer Sprokkereef. In een conceptadvies van de heer Sprokkereef is dit goed verwoord. Het advies is op 17 oktober openbaar geworden. De gesprekken met de landelijke vertegenwoordiging van Veilig Thuis staan voor 2018 geagendeerd.

Opvang van ongedocumenteerde slachtoffers

Volgens internationaal recht (Istanbul Verdrag en Europese richtlijn voor hulp aan slachtoffers) hebben slachtoffers van huiselijk geweld recht op bescherming en opvang onafhankelijk van hun verblijfsrecht. Federatie Opvang heeft op verschillende wijzen bij ministeries en andere departementen aangekaart dat het recht op opvang voor ongedocumenteerden in de nationale wetgeving niet is geregeld. Deze aandacht heeft geleid tot Kamervragen en daarop is toegezegd dat er een onderzoek komt. Doel van het onderzoek is om inzicht te krijgen in de aantallen, de knelpunten en de wijze waarop opvang georganiseerd kan worden. Het onderzoek is in 2018 afgerond. Federatie Opvang was nauw betrokken

via interviews met bureaumedewerkers en opvanginstellingen en nam deel aan de begeleidingscommissie.

Normenkader vrouwenopvang

Het bureau QConsult Zorg kreeg van de vrouwenopvang de opdracht te starten met de ontwikkeling van een normenkader van de vrouwenopvang. Het primaire doel van het keurmerk is het bieden van een waarborg van kwaliteit en veiligheid zoals dat door het landelijk stelsel van de vrouwenopvang wordt geboden. Het keurmerk moet leiden tot vertrouwen en tevreden 'klanten', daarnaast zorgt het ervoor dat instellingen zich inhoudelijk kunnen positioneren. Secundair doel is beleidsinformatie verschaffen over de veiligheid van cliënten in de vrouwenopvang. Het keurmerk is een instrument om te beoordelen of dienstverlening conform verwachting wordt geleverd.

1.13 Versterking positie leden

Bereikte resultaten

- Studiedag over (niet) aanbesteden.
- Rapport Verenigingscommissie Informatiemanagement.
- Rapportages over de maatschappelijke opvang, dakloze jongeren en gezinnen.
- Bijdragen geleverd aan landelijke initiatieven voor terugdringing administratieve lasten.

Studiemiddagen over (niet) aanbesteden

Op 18 en 19 september 2017 organiseerde Federatie Opvang samen met Bouf Legal en Eldermans Geerts twee studiemiddagen voor leden over (niet) aanbesteden in het gemeentelijk domein. Veel deelnemers hebben positief gereageerd op de bijeenkomst, waarin de noodzaak om het inkoopbeleid van gemeenten proactief te gaan beïnvloeden helder werd geschetst.

Verenigingscommissie Informatiemanagement

De verenigingscommissie Informatiemanagement rondde haar bevindingen af in een eindrapport. De commissie benoemde een aantal indicatoren die van belang zijn voor de belangenbehartiging, met inachtneming van de gestelde randvoorwaarden (is de indicator specifiek genoeg, tijdig en meetbaar). De voorgestelde indicatoren richten zich vooral op het aantal mensen dat gebruikmaakt van de hulpverlening, de instroom en uitstroom. De monitor in-, door- en uitstroom voor de vrouwenopvang richt zich ook voornamelijk op die indicatoren. Het bestuur nam kennis van het eindrapport, maar vond nog onvoldoende basis om uitvoering te geven aan de aanbevelingen. De herijking van het informatiemanagement krijgt in 2018 een vervolg.

Quickscan dakloze jongeren en gezinnen

In oktober 2017 hebben 20 organisaties uit de maatschappelijke opvang meegewerkt aan een onderzoek van Federatie Opvang naar de opvang van dakloze jongeren en gezinnen. De uitkomsten hiervan zijn op 25 januari 2018 gepubliceerd. Belangrijkste trend is het signaal dat steeds meer gezinnen en jongeren vanwege dakloosheid hulp vragen.

Cijfers maatschappelijke opvang

In opdracht van het Ministerie van VWS heeft Federatie Opvang de cijfers van de maatschappelijke opvang verzameld. Deze zijn door het ministerie op 22 december 2017 gepubliceerd. Het aantal dakloze mensen blijft onveranderd hoog. Het aantal plaatsen in de nachtopvang is licht gestegen. De hoofdlijnen uit de QuickScan dakloze jongeren en gezinnen zijn opgenomen in de publicatie.

Actieprogramma i-Wlz

Het Zorginstituut is gestart met een actieprogramma om de informatievoorziening in de Wlz te moderniseren en daarmee efficiencyverbeteringen in de informatie-uitwisseling te realiseren. Federatie Opvang en enkele leden hebben advies gegeven aan het Zorginstituut over dit actieprogramma.

Internetconsultatie over de Wet Generale Digitale Infrastructuur (GDI)

Federatie Opvang heeft deelgenomen aan de internetconsultatie over de Wet Generale Digitale Infrastructuur. Het Ministerie van VWS heeft naar aanleiding van de binnengekomen reacties op deze consultatie een brief geschreven aan het Ministerie van BZK met de strekking dat de wet in de huidige vorm onuitvoerbaar is voor de zorgsector. VWS pleit daarom voor ingrijpende aanpassingen. We blijven de ontwikkelingen volgen.

Programma i-sociaal domein

Federatie Opvang is aangesloten bij het programma i-sociaal domein¹. Het programma werkt onder andere aan vermindering van administratieve lasten en de borging van de rechtmatigheid door het ontwikkelen en implementeren van (veld)standaarden voor het elektronisch berichtenverkeer (iWmo en iJw), de uitvoeringsvarianten en controleprotocol. Standaarden dragen bij aan het verminderen van de diversiteit in de contractering. Veel gemeenten maken ondertussen gebruik van de standaarden zonder dat het invloed heeft op de beleidsvrijheid.

Het Ministerie van VWS ziet het belang van de standaardisatie bij de uitvoering van de Wmo 2015 en de Jeugdwet en introduceert een ministeriële regeling voor de bekostiging, het uitwisselen van gegevens en de verantwoording die de administratieve lasten moet beperken.

Brandbrief aan premier Rutte over administratieve lasten

Federatie Opvang ondertekende op 25 oktober 2017 als één van de elf brancheorganisaties een brief aan premier Mark Rutte en de Tweede Kamer over terugdringing administratieve lasten en meer vertrouwen in de professionals. De brief kreeg in de media en vakpers veel aandacht.

Deelname referentiegroepen iWmo en iJw

Federatie Opvang bespreekt de wijzigingsverzoeken voor het elektronisch berichtenverkeer (iWmo en iJw) met partijen uit het veld. Zorginstituut Nederland, als beheerder van de standaarden, is de organisator en is voor Federatie Opvang een platform voor een gesprek met zorgaanbieders en gemeenten.

¹ Programma i-sociaal domein, een gezamenlijk programma van Actiz, Branchebelang Thuiszorg (BTN), Federatie Opvang, GGZ Nederland, Jeugdzorg Nederland, Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (VGN) en Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG).

Overleg Belastingdienst Toeslagen – briefadressen en toeslagpartnerschap

Federatie Opvang voerde overleg met de Belastingdienst, naar aanleiding van een knelpuntennotitie van Blijf Groep. Onderwerpen van gesprek waren de administratieve rompslomp bij ongewenst toeslagpartnerschap en hetzelfde bij het aanvragen van toeslagen voor iemand met een briefadres. Op het laatste punt liet de Belastingdienst weten dat vanaf april 2017 het mogelijk is de toeslag digitaal (via Mijn Toeslagen op www.toeslagen.nl) aan te vragen, indien iemand is ingeschreven op een briefadres.

Vereenvoudigd jaardocument Maatschappelijke Verantwoording

Zorginstellingen, instellingen voor Jeugdzorg en Veilig Thuis-instellingen moeten elk jaar openbaar verantwoording afleggen over de prestaties op het terrein van zorg- en dienstverlening en ondersteuning. Deze verplichting is van toepassing op het merendeel van de leden van Federatie Opvang.

Zij moeten gegevens aanleveren in een systeem, genaamd DiGi MV. De meeste aangeleverde gegevens zijn openbaar toegankelijk en te vinden op www.jaarverslagenzorg.nl. Op deze website is per instelling het maatschappelijk verslag en een aantal verplichte bijlagen te vinden.

Federatie Opvang heeft nagegaan of de data uit DiGi MV bruikbaar zijn voor het samenstellen van branche-informatie over de opvangsector. De bruikbaarheid blijkt nog onvoldoende. Verbeteracties zijn in gang gezet. Op basis van een consultatie onder de leden heeft Federatie Opvang het Ministerie van VWS geadviseerd over het gebruik van de jaardocumenten en DiGi MV. Diverse andere stakeholders hebben zich bij dit advies aangesloten. Federatie Opvang heeft advies gegeven aan het Ministerie van VWS over het samenstellen van een vereenvoudigd jaardocument voor kleine instellingen. VWS heeft deze adviezen overgenomen.

1.14 Internationaal

Bereikte resultaten Europese samenwerking

- Factsheet Nederland over dakloosheid en maatschappelijke opvang.
- Housing Inclusion Index: Nederland op bijna laagste plek qua betaalbaarheid huisvesting.
- Campagne mensenrechten voor dakloze mensen.
- Federatie Opvang is partner Housing First Europe Hub.

Bestuur

Federatie Opvang nam deel aan drie bestuursvergaderingen van FEANTSA en leverde een bijdrage aan het jaarcongres in juni 2017 in Gdansk, Polen. Federatie Opvang maakte een Engelstalige factsheet met de belangrijkste informatie en gegevens over het beleid en de resultaten van de aanpak van dakloosheid in Nederland. Deze is ook aan de VNG ter beschikking gesteld in het kader van internationale uitwisseling.

Housing Exclusion Index

Op 21 maart 2017 presenteerde FEANTSA de tweede Housing Exclusion Index aan het Europese Parlement. De Index is gebaseerd op statistische gegevens uit alle EU-landen. De Housing Exclusion Index laat zien dat huisvesting steeds meer buiten het bereik van arme burgers valt. Dakloosheid neemt (behalve in Finland) in alle EU-landen toe. Voor Nederland valt op dat het bij de vier sterk dalende landen op de ranglijst staat. De oorzaak hiervan is het feit dat inmiddels 15% van de gehele bevolking een te groot deel van het inkomen aan huisvesting kwijt is. Van de mensen met een minimuminkomen is meer

dan de helft teveel geld kwijt aan huisvesting. De Tweede Kamer heeft aan de staatssecretaris van VWS gevraagd om de Index te gebruiken als graadmeter bij het monitoren van resultaten van beleid om dakloosheid terug te dringen in Nederland.

Campagne mensenrechten

FEANTSA is een campagne gestart rond mensenrechten voor dakloze mensen. Men heeft daarom een manifest opgesteld met de titel *Homeless Bill of Rights*. Dit mensenrechten-pamflet beschrijft de mensenrechten voor mensen die buiten slapen of dakloos zijn. In veel landen gaat op dit moment de aandacht uit naar veiligheid op straat, vanwege terroristische acties in het publieke domein. Dat betekent voor dakloze mensen die overdag of 's nachts aangewezen zijn op het publieke domein, dat zij vaak verder gecriminaliseerd worden. De burgemeester van Barcelona heeft het manifest al getekend en dit gepresenteerd op 28 november 2017 in Rotterdam bij het European Cities Forum.

Housing First Europe Hub

De Housing First Hub is het EU-kenniscentrum over Housing First onderzoek, ontwikkeling en praktijk. Ook Nederland is partner van deze Hub, via Impuls, Onderzoekscentrum Maatschappelijke Zorg Nijmegen en Federatie Opvang. Op 16 juni 2017 organiseerde Housing First Hub een seminar over het huisvesten van kwetsbare mensen uit opvang en ggz. Dit seminar was onderdeel van het International Social Housing Festival in Amsterdam. Aan dit seminar werkte Federatie Opvang mee.

Housing First Hub organiseerde verder een train-de-trainer bijeenkomst in Milaan van 13 tot 15 december 2017. Aan deze training namen medewerkers van verschillende leden van Federatie Opvang deel.

Uitwisseling

FEANTSA voert diverse projecten uit om uitwisseling en ontwikkeling van kennis mogelijk te maken. In het project 'Safe at Home' is het de bedoeling om woningcorporaties bewuster te maken van de rol die zij kunnen spelen in de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. Het project wordt gecoördineerd door FEANTSA en zowel in Nederland als in Engeland uitgevoerd. De Overijsselse organisatie Kadera aanpak huiselijk geweld is verantwoordelijk voor de uitvoering van het project in Nederland.

WAVE-netwerk

In het kader van de deelname aan het Europese netwerk WAVE en in het verlengde daarvan het lidmaatschap van het Global Network zijn in 2017 de volgende activiteiten uitgevoerd.

- Deelname aan twee bijeenkomsten van de Advisory-board van het WAVE-netwerk en een trainingsbijeenkomst over ongedocumenteerden.
- Verspreiding van informatie over ontwikkelingen op internationaal vlak en relevante conferenties zoals de WAVE-conferentie en de vierde Wereldconferentie Vrouwenopvang die in 2019 zal plaatsvinden.
- Deelname aan de WAVE-conferentie met een Nederlandse delegatie. Waarbij door de delegatieleden ook twee workshops zijn gegeven.
- Informatie verkregen en verspreid over het Istanbul-verdrag en de monitor voor Nederland die in 2018 van start gaat.

1.15 Ondersteuning Vereniging

Algemene Ledenvergadering (ALV)

De ALV is in 2017 drie keer bijeen geweest. Op 12 juli 2017 vond een extra ALV plaats om de vervolgstappen te bepalen in het samenwerkingsproces met GGZ Nederland en RIBW Alliantie. De ALV stemde in met de benoeming van mevrouw Hanneke Bakker (Blijf Groep) tot lid van het bestuur. De heer Dirk Huisman trad statutair af en de heer Jaap Fransman nam tussentijds afscheid van het bestuur. Het bureau Straatjurist (Amsterdam) deelde haar ervaringen met de daklozen en de opvang. Daarnaast werd een inleiding gehouden over het thema mensenhandel naar aanleiding van het boek *Aminata, tussen hoop en vrees*.

Bestuur

Het bestuur kwam zes keer bij elkaar. Er zijn twee extra vergaderingen belegd in verband met het samenwerkingsproces met GGZ Nederland en RIBW Alliantie. Centraal stonden:

- de voortgang van de belangenbehartiging;
- voorbereiding strategische doelen Vereniging 2018 – 2021;
- de strategische positionering van de Vereniging in de samenwerking met GGZ Nederland en RIBW Alliantie;
- ledenbinding en ledenbehoud (contributiesystematiek);
- taakafbakening Vereniging Federatie Opvang en Stichting Federatie Opvang.

Contributiesystematiek

De invoering van de nieuwe contributiesystematiek leidde bij enkele leden tot bezwaren en ook opzeggingen. Het betreft vooral leden met een kleine afdeling 'opvang' die een heffing krijgen over de loonsom van de totale organisatie. Het bestuur heeft veelvuldig met deze leden gesproken, maar niet alle bezwaren kunnen wegnemen. Het bestuur heeft inmiddels een nieuwe Verenigingscommissie gevraagd om deze bezwaren nog eens tegen het licht te houden en het bestuur advies te geven of er aanpassingen van de contributiesystematiek nodig zijn en zo ja, welke.

1.16 Projecten

Doorontwikkeling Veerkracht voor de maatschappelijke opvang en vrouwenopvang

Het project doorontwikkeling Veerkracht is vanaf januari gestart. De eerste stuurgroepvergadering vond plaats op 8 mei. In deze stuurgroepvergadering is de startnotitie besproken die door het bureau VanMontfoort is opgesteld. Op 29 mei kwamen 55 medewerkers uit de maatschappelijke opvang en vrouwenopvang bij elkaar om ervaringen te delen. Deze ervaringen zullen gebruikt worden voor een aangepaste versie van Veerkracht. Het doel is een basisinterventie voor de maatschappelijke opvang en vrouwenopvang met erkenning als goed onderbouwd. Eind 2018 is een eerste bijeenkomst geweest van de landelijke pool van Veerkracht-deskundigen die de lidinstellingen gaan ondersteunen bij de implementatie. Het project loopt tot juli 2019.

Vervolgproject De Nieuwe Toekomst

Het vervolgproject De Nieuwe Toekomst is in maart van start gegaan met financiering van het Ministerie van OCW. In het project wordt samengewerkt met De Nederlandse Vrouwenraad en Movisie. In het project wordt toegewerkt naar erkenning van de methodiek en naar de toepassing ervan in minimaal 15 centrumgemeenten vrouwenopvang. De methodiek De Nieuwe Toekomst is gericht op het begeleiden van vrouwen, die slachtoffer zijn geweest van huiselijk geweld, naar sociale en economische zelfstandigheid.

Project Huisje Boompje Beestje

Kinderpostzegels start met financiering van de Postcodeloterij het project *Huisje Boompje Beestje* gericht op kinderen in de opvanginstellingen. Doel van het project is om kinderen in de opvanginstellingen in contact te brengen met natuur en dieren vanwege het herstellende effect. Voor dit project heeft Kinderpostzegels een projectleider aangesteld en wordt Federatie Opvang gedurende het project voor een aantal uur per week ingehuurd.

Project Versterking financiële zelfredzaamheid van mensen in de opvang

Ontwikkeling van een effectieve en duurzame aanpak door kennisdeling voor professionals

Het doel is om een basis te leggen voor meer financiële deskundigheid in de opvang. Analyse geeft aan dat er sterk behoefte is aan meer kennis en kunde. Daarnaast wordt extern kennis gedeeld en worden aanbevelingen gedaan (wijkteams, schuldhulp regulier et cetera). Om het te laten beklijven en borgen is een vervolg nodig. We zetten in op een vervolgaanvraag in januari 2019. Er vindt afstemming plaats met het project van Fier op het terrein van schulden.

Project Onderweg naar een Veilige Toekomst

Elk kind en elke jongere in de opvang krijgt een veilige plek en deskundige begeleiding

Federatie Opvang en een werkgroep van deskundigen uit de maatschappelijke opvang en vrouwenopvang participeren in dit project van Kinderpostzegels en Adessium. Het doel is bij te dragen aan een betere huisvesting en begeleiding van de kinderen in de opvang. Daarnaast wordt samengewerkt in het versterken van de belangenbehartiging.

2. Algemene informatie

2.1 Gegevens

Postadres: Postbus 830, 3800 AV Amersfoort.

Bezoekadres: Piet Mondriaanplein 25, 3812 GZ Amersfoort.

Inschrijving Kamer van Koophandel: 30176808.

Datum oprichting:

De vereniging Federatie Maatschappelijke opvang en vrouwenopvang is op 2 oktober 2001 ten overstaan van notaris A. van der Meer te Almere opgericht.

2.2 Doelstelling

Volgens artikel 2 en 3 van de statuten is de doelstelling als volgt:

Artikel 2

Het doel van de vereniging is: het behartigen van de belangen van leden die betrokken zijn bij de maatschappelijke opvang, vrouwenopvang, opvang slachtoffers mensenhandel en organisaties voor begeleid en beschermd wonen.

Artikel 3

De vereniging tracht haar doel onder meer te bereiken door:

- a. het bepleiten van de belangen van kwetsbare mensen die ondersteuning nodig hebben van en die ondersteuning krijgen in opvangorganisaties, zoals die van de maatschappelijke opvang, vrouwen opvang, opvang slachtoffers mensenhandel en organisaties voor begeleid en beschermd wonen;
- b. het bepleiten van de belangen van de bij de vereniging aangesloten organisaties die deze kwetsbare mensen ondersteunen en opvangen, zoals die van de maatschappelijke opvang, vrouwenopvang, opvang slachtoffers mensenhandel en organisaties voor begeleid en beschermd wonen;
- c. het bepleiten van de belangen van de onder a) en b) genoemde kwetsbare mensen en organisaties bij de overheid, zorgfinanciers en anderen;
- d. het door middel van studie, onderzoek en overlegvormen van standpunten ten aanzien van die zaken, die voor kwetsbare mensen en opvangorganisaties van belang zijn en het uitdragen van die standpunten op alle daartoe geëigende plaatsen;
- e. het verzorgen van voorlichting aan de leden;
- f. het streven naar samenwerking met andere instellingen op het terrein van de maatschappelijke opvang, vrouwenopvang, opvang slachtoffers mensenhandel en organisaties voor begeleid en beschermd wonen;
- g. het bevorderen van specifieke ondersteuning van en dienstverlening aan de leden;
- h. het voeren van overleg en onderhandelingen met organisaties van werknemers en het treffen van regelingen inzake arbeidsvoorwaarden casu quo het aangaan, wijzigen of opzeggen van collectieve arbeidsovereenkomsten in de zin van de Wet op de Collectieve Arbeidsovereenkomst (CAO), alsmede het voeren van uitvoeringsoverleg met organisaties van werknemers.

2.3 Bestuur

Het bestuur van de Vereniging Federatie Opvang bestond in 2017 uit de volgende leden.

- De heer J. Laurier, voorzitter
- De heer J. van Dam, vice-voorzitter
- De heer D. Huisman, bestuurslid tot 22-11-2017
- De heer J. Fransman, bestuurslid tot 22-11-2017
- De heer M. Goedhart, bestuurslid
- De heer P. Dijkstra, bestuurslid
- Mevrouw M. van Eijndhoven, bestuurslid
- De heer J.W. van Zuthem, bestuurslid
- Mevrouw J. Bakker-Blok, bestuurslid

3. Financiering

3.1 Financieringsstructuur

De samenstelling van het in de Vereniging werkzame vermogen volgens de balans is hierna weergegeven. De afzonderlijke onderdelen zijn in procenten van het totale vermogen weergegeven.

x € 1000

	31 december 2017		31 december 2016	
	%		%	
Vaste activa	0	0.0	0	0.0
Vlottende activa	290	103.0	267	104.7
	290	103.2	267	104.7
Kortlopende schulden	9	3.2	12	4.7
In de Vereniging werkzaam vermogen	281	100.0	255	100.0

Het werkzame vermogen wordt als volgt gefinancierd:

	31 december 2017		31 december 2016	
	%		%	
Eigen vermogen	281	100.0	255	100.0
Voorzieningen	0	0	0	0.0
Totaal vermogen	281	100.0	255	100.0

3.2 Liquiditeit

De liquiditeit ultimo 2017 is toegenomen met € 26.000,= (2016 toename € 111.000,=), te specificeren als volgt:

x € 1000

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
Vorderingen	162	110
Liquide middelen	<u>128</u>	<u>157</u>
	290	267
Kortlopende schulden	<u>9</u>	<u>12</u>
Liquiditeit	281	255
Liquiditeit ultimo voorgaand jaar	<u>255</u>	<u>144</u>
Liquideitsmutatie	26	111

3.3 Bezoldiging voorzitter

In het boekjaar 2017 fungeerde de heer J. Laurier als voorzitter van de Vereniging Federatie Opvang

Naam	J.Laurier
Aard Contract	Contract ZZP
Uren	16
Periode	1-1-2017 / 31-12-2017
Bezoldiging in euro	
Bezoldiging	59.831
Reiskosten	2.118
Vergoedingen	3.387
Totaal Bezoldiging 2017	65.336

4. Jaarrekening 2017

4.1 Balans per 31 december 2017 (in euro's)

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
ACTIEF		
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorderingen		
Debiteuren	162.227	110.350
Nog te ontvangen	<u>0</u>	<u>0</u>
	<u>162.227</u>	<u>110.350</u>
Liquide middelen	<u>128.347</u>	<u>156.748</u>
	<u> </u>	<u> </u>
TOTAAL	<u><u>290.574</u></u>	<u><u>267.098</u></u>

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
PASSIEF		
EIGEN VERMOGEN		
Algemene reserve	247.767	221.266
Bestemmingsreserve Bouw Website	18.956	18.956
Bestemmingsreserve Extra Contributie	14.559	14.559
	<u>281.282</u>	<u>254.781</u>
KORTLOPENDE SCHULDEN (ten hoogste 1 jaar)		
Crediteuren	-1.703	7.310
Rekening-courant gelieerde instellingen	6.958	-117
Overige schulden	4.037	5.124
	<u>9.292</u>	<u>12.317</u>
TOTAAL	<u>290.574</u>	<u>267.098</u>

De bestemmingsreserve bouw website zal aangesproken worden in de eerste helft van 2018.
De bestemmingsreserve Extra Contributie zal worden gebruikt voor de strategiebijeenkomsten Federatie Opvang.

4.2 Staat van Baten en Lasten over 2017

(in euro's)

	begroot 2017	werkelijk 2017	werkelijk 2016
BATEN			
Contributie	1.089.400	1.054.483	1.026.968
Werkgeversfunctie	230.000	227.412	231.331
Bijdragen	0	3.500	0
Buitengewone baten / lasten	0	3.934	-673
Totaal bedrijfsinkomsten	1.319.400	1.289.329	1.257.626
LASTEN			
Kosten verenigingsactiviteiten	1.028.400	1.028.065	878.499
Koepellidmaatschap SWN	230.000	230.929	234.936
Oninbaarheid debiteuren	0	0	29.673
Algemene kosten	3.800	3.704	3.887
Rente en bankkosten	200	130	131
Totaal bedrijfskosten	1.262.400	1.262.828	1.147.126
Resultaat voor bestemming	57.000	26.502	110.500
Resultaatbestemming			
Bestemmingsreserve Bouw Website		0	-3.544
Bestemmingsreserve Extra Contributie		0	0
		0	-3.544
Resultaat na bestemming		26.502	114.044

4.3 Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

Algemene grondslagen voor de waardering van activa en passiva en resultaatbepaling

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij in de onderstaande toelichting anders is vermeld.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, waar nodig onder aftrek van een voorziening van oninbaarheid. De voorziening wordt bepaald op grond van individuele beoordelingen van de openstaande vorderingen.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Baten en lasten

De baten en de lasten worden verantwoord in het jaar waarop zij betrekking hebben.

4.4 Toelichting op de balans
(in euro's)

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorderingen		
<u>Debiteuren</u>		
Te vorderen per 31 december	199.610	147.733
Oninbaarheid Debiteuren	<u>-37.383</u>	<u>-37.383</u>
	<u>162.227</u>	<u>110.350</u>
 Liquide middelen		
ING bank rekening-courant 66.34.86.718	<u>128.347</u>	<u>156.748</u>

Met twee instellingen is nog onenigheid over de hoogte van de contributie. Met één instelling is inmiddels een betalingsregeling overeengekomen.

Met een andere instelling zal voor wat betreft de contributie voor 2016 en 2017 het dispuut worden voorgelegd aan een onafhankelijke arbitragecommissie welke uitspraak bindend zal zijn.

Voor 2017 levert dit nog een risico op van € 35.938,-.

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
EIGEN VERMOGEN		
Algemene reserve		
Stand per 1 januari	221.266	107.222
Saldo staat van baten en lasten	<u>26.502</u>	<u>114.044</u>
Stand per 31 december	<u>247.767</u>	<u>221.266</u>
Bestemmingsreserve Bouw Website		
Stand per 1 januari	18.956	22.500
Saldo staat van baten en lasten	<u>0</u>	<u>-3.544</u>
Stand per 31 december	<u>18.956</u>	<u>18.956</u>
Bestemmingsreserve Extra Contributie		
Stand per 1 januari	14.559	14.559
Saldo staat van baten en lasten	<u>0</u>	<u>0</u>
Stand per 31 december	<u>14.559</u>	<u>14.559</u>
KORTLOPENDE SCHULDEN (ten hoogste 1 jaar)		
Crediteuren		
Verschuldigd per 31 december	<u>-1.703</u>	<u>7.310</u>
Rekening-courant gelieerde instellingen		
Rekening-courant Stichting Federatie Opvang	<u>6.958</u>	<u>-117</u>
Overlopende Passiva		
Accountant	4.000	4.000
Bank	37	36
Werkzaamheden t.b.v. IZA	0	308
Vacatiegelden Voorzitter 2016	<u>0</u>	<u>780</u>
Nog te betalen	<u>4.037</u>	<u>5.124</u>

4.5 Toelichting op de Staat van Baten en Lasten

(in euro's)

	begroot 2017	werkelijk 2017	werkelijk 2016
BATEN			
Contributies basis	1.089.400	1.054.483	1.026.968
Contributies	<u>1.089.400</u>	<u>1.054.483</u>	<u>1.026.968</u>
Contributies Koepellidmaatschap	180.000	178.474	181.675
JZO abonnementen	14.000	13.243	13.321
SWN werkzaamheden	36.000	35.695	36.335
Koepellidmaatschap	<u>230.000</u>	<u>227.412</u>	<u>231.331</u>
Bijdrage leden Toolkit	0	3.500	0
Bijdragen	<u>0</u>	<u>3.500</u>	<u>0</u>
Buitengewone lasten	0	-13	-673
Buitengewone baten	0	3.947	0
Buitengewone baten / lasten	<u>0</u>	<u>3.934</u>	<u>-673</u>

	begroot 2017	werkelijk 2017	werkelijk 2016
LASTEN			
Kosten verenigingsactiviteiten			
Inhuur Diensten Stichting Federatie Opvang	939.400	939.460	786.200
Voorzitter Vereniging	69.000	65.336	69.036
Inhuur Diensten overige	0	0	2.843
Overleg- en vergaderkosten	200	288	200
Conferenties	5.000	4.213	3.693
Drukwerk	0	238	0
Documentatie	5.000	5.539	5.827
Memberships	1.800	1.936	1.500
Communicatie	2.000	5.398	0
Website	0	0	3.544
Informatievoorziening	6.000	5.657	5.657
Overige kosten	0	0	0
	<u>1.028.400</u>	<u>1.028.065</u>	<u>878.499</u>
Koepellidmaatschap Sociaal Werk Nederland			
Koepellidmaatschap Sociaal Werk Nederland	<u>230.000</u>	<u>230.929</u>	<u>234.936</u>
Oninbaarheid Debiteuren			
Oninbaarheid Debiteuren		<u>0</u>	<u>29.673</u>
Algemene kosten			
Accountantskosten t.b.v. de jaarcontrole vereniging	3.800	3.691	3.872
Overige algemene kosten	<u>0</u>	<u>13</u>	<u>15</u>
	<u>3.800</u>	<u>3.704</u>	<u>3.887</u>

Rente en bankkosten

Rente-ontvangsten	0	0	0
Bankkosten	<u>200</u>	<u>130</u>	<u>131</u>
	<u>200</u>	<u>130</u>	<u>131</u>

4.6 Overige gegevens

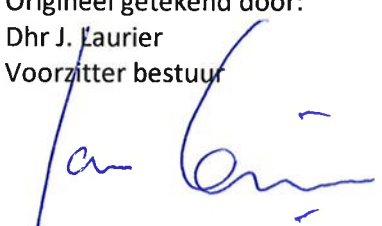
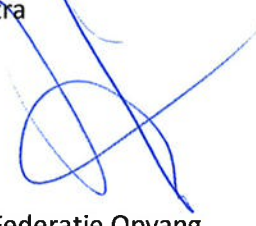
Gebeurtenissen buiten de Balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen buiten de balansdatum.

4.7 Voorstel resultaatbestemming

Het resultaat komt op € 26.502,-. Het bestuur stelt voor om dit bedrag toe laten komen aan de Algemene Reserve. Het voorstel is op deze manier in de jaarrekening verwerkt.

4.8 Ondertekening door bestuurders

Origineel getekend door: Dhr J. Laurier Voorzitter bestuur Vereniging Federatie Opvang	Origineel getekend door: Dhr J. van Dam Lid bestuur Vereniging Federatie Opvang
Origineel getekend door: Dhr J.W. van Zuthem Lid bestuur Vereniging Federatie Opvang	Origineel getekend door: Mw H. Bakker Lid bestuur Vereniging Federatie Opvang
Origineel getekend door: Dhr M. Goedhart Lid bestuur Vereniging Federatie Opvang	Origineel getekend door: Dhr P. Dijkstra Lid bestuur Vereniging Federatie Opvang
Origineel getekend door: Mw M. van Eijndhoven Lid bestuur Vereniging Federatie Opvang	

5. Controleverklaring onafhankelijk accountant

VERENIGING FEDERATIE OPVANG, AMERSFOORT

Wilhelminapark 29
Postbus 6222
2001 HE Haarlem
Telefoon 023 - 531 95 39
Fax 023 - 531 17 00
info@ipa-acon.nl
www.ipa-acon.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van de Vereniging Federatie Opvang

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de jaarrekening 2017 van de Vereniging Federatie Opvang te Amersfoort gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit rapport opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging Federatie Opvang op 31 december 2017 en is het resultaat over 2017 in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor kleine rechtspersonen, hoofdstuk C1 kleine organisaties zonder winststreven (RJK C1).

De jaarrekening bestaat uit:

4. de balans per 31 december 2017
5. de staat van baten en lasten over 2017; en
6. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging Federatie Opvang zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance opdrachten en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in de jaarrekening opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat de jaarrekening andere informatie die bestaat uit:

- het bestuursverslag
- de overige gegevens

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiele afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiele afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten van onze beroepsgroep; deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag, in overeenstemming met de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving.

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met RJK C1. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de vereniging in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voorzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaglegging van de vereniging.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiele fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissing die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controle werkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijking op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vereniging;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor de financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schatting door het bestuur en de toelichting die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichting in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaet zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een vereniging haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan het bestuur dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met het bestuur over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Haarlem, 9 mei 2018
Reg.nr.: 101298/215/396/501
Ipa-Acon Accountants B.V.

Was getekend: mr. drs. J.C. Olij RA

Bijlage – Nevenfuncties bestuurders

De heer J. Laurier

- Voorzitter Vereniging Federatie Opvang
- Voorzitter Stichting Federatie Opvang (vanaf 22-11-2017)
- Voorzitter Landelijke Stichting voor Thuislozenzorg en Onderdak (LSTO)
- Voorzitter Stichting Blik op Werk
- Voorzitter Nederlandse Vereniging van Maatschappelijk Werkers
- Vice-president van de International Union of Tenants (IUT)
- Voorzitter Raad van Toezicht St. Welzijn Amsterdam Zuidoost (Swazoom)
- Voorzitter bestuur Stichting Kinderopvang Swazoom
- Interim-voorzitter Poppodium Gebr. De Nobel
- Adviserend lid Bestuur Sociaal Werk Nederland

De heer D. Huisman

- Hoofdfunctie: Voorzitter Raad van Bestuur Limor
- Bestuurslid Stichting Federatie Opvang (tot 22-11-2017)
- Bestuurslid Vereniging Federatie Opvang (tot 22-11-2017)
- Bestuurslid Landelijke Stichting voor Thuislozenzorg en Onderdak (LSTO) (tot 22-11-2017)

De heer J. van Dam

- Hoofdfunctie: Bestuurder Stichting De Tussenvoorziening
- Bestuurslid Stichting Federatie Opvang
- Vice-voorzitter Vereniging Federatie Opvang
- Bestuurslid Landelijke Stichting voor Thuislozenzorg en Onderdak (LSTO)
- Voorzitter armoedecoalitie Utrecht
- Voorzitter Stichting SPOVO, beheersstichting complex voetbalvereniging Sporting '70
- Teamleider JL17-2 Sporting '70

De heer M. Goedhart

- Hoofdfunctie: Bestuurder Mutsaersstichting
- Bestuurslid Vereniging Federatie Opvang
- Bestuurslid Landelijke Stichting voor Thuislozenzorg en Onderdak (LSTO)
- Voorzitter Raad van Toezicht de Wijnberg
- Bestuurslid Limburgse Werkgevers Vereniging
- Bestuurslid KEC de Donderberg Roermond
- Bestuurslid KEC Weert

De heer J. Fransman

- Voorzitter Stichting Federatie Opvang (tot 22-11-2017)
- Bestuurslid Vereniging Federatie Opvang (tot 22-11-2017)
- Bestuurslid Landelijke Stichting voor Thuislozenzorg en Onderdak (LSTO) (tot 22-11-2017)
- Voorzitter Raad van Toezicht Joods Maatschappelijk Werk
- Bestuurslid Z!krant Amsterdam
- Lid Raad van Toezicht De Omslag Amsterdam

Mevrouw M. van Eijndhoven

- Hoofdfunctie: Bestuurder Moviera
- Bestuurslid Vereniging Federatie Opvang
- Bestuurslid Stichting Federatie Opvang (vanaf 22-11-2017)
- Bestuurslid Landelijke Stichting voor Thuislozenzorg en Onderdak (LSTO)
- Lid Raad van Toezicht Theaters Tilburg
- Voorzitter Stichting Vrouwenopvang Nederland
- Voorzitter bestuur SafetyNed
- Vicevoorzitter Muziekvereniging Oefening en Uitspanning Goirle
- Procuratiehouder Stichting Steunfonds Moviera

De heer P. Dijkstra

- Hoofdfunctie: Voorzitter Raad van Bestuur, Nieuwe Eindhovense Opvang Stichting (Neos)
- Bestuurslid Vereniging Federatie Opvang
- Bestuurslid Stichting Federatie Opvang (vanaf 22-11-2017)
- Bestuurslid Landelijke Stichting voor Thuislozenzorg en Onderdak (LSTO)
- Bestuursvoorzitter Coöperatie Markieza, Eindhoven
- Lid Raad van Advies Fontys Hogeschool, Eindhoven
- Lid Bestuur Academische werkplaats Impuls, Radboudumc Nijmegen

De heer J.W. van Zuthem

- Hoofdfunctie: Voorzitter Raad van Bestuur Kwintes
- Bestuurslid Vereniging Federatie Opvang
- Bestuurslid Landelijke Stichting voor Thuislozenzorg en Onderdak (LSTO)
- Bestuurslid Utrechtzorg (regionale arbeidsmarktorganisatie)

Mevrouw J. Bakker-Blok

- Hoofdfunctie: Directeur-bestuurder Blijfgroep
- Bestuurslid Vereniging Federatie Opvang
- Bestuurslid Landelijke Stichting voor Thuislozenzorg en Onderdak (LSTO)